

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра галузевої соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВІЗУАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

D Бізнес, адміністрування та право
D3 Менеджмент
бакалавр
Менеджмент культурних та креативних індустрій (з обов'язковим
вивчення двох іноземних мов)
вибіркова

Форма навчання	заочна
Навчальний рік	202_/202_
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Алла ПЕТРЕНКО-ЛИСАК

Пролонговано: на 20_/20_ н.р. () «_» 20_р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20_/20_ н.р. () «_» 20_р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2026

Розробники:

кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри галузевої соціології Алла ПЕТРЕНКО-ЛИСАК

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. зав. кафедри галузевої соціології

Ольга БЕЗРУКОВА

(підпис)

Протокол № 2 від «22» січня 2026 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол № 5 від «23» січня 2026 року

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни має подвійний характер:

Навчальна дисципліна «Візуальні комунікації» має на меті вивчення візуальної культури із зосередженням на комунікативній функції візуального контенту.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати основи соціальних та масових комунікацій, теорію та практику формування громадської думки. Знати історію візуальних мистецтв.
2. Вміти аналітично та критично мислити, читати сучасну літературу.
3. Володіти навичками роботи з сучасною комп'ютерною та цифровою технікою

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Візуальні комунікації» носить практичний характер, сприяє формуванню в професійній практиці менеджерів культурних та креативних індустрій вмінь і навичок роботи з візуальною інформацією та методами конструювання візуальних комунікацій. Передбачається набуття вмінь працювати з сучасним візуальним контентом, також навички практичного застосування теорій; робота з науковою та прикладною літературою, з опануванням навичок критичного опрацювання першоджерел інформації, розвиток навичок візуального аналізу, здобуття знань про способи конструювання візуальних повідомлень.

4. Завдання (навчальні цілі):

Основним завданням вивчення дисципліни є вивчення основних категорій візуалістики та теоретичних основ візуальних студій, ознайомлення з основними принципами роботи з візуальним матеріалом та специфікою аналізу візуальних повідомлень, а також з особливостями візуального конструювання контенту соціальних комунікацій.

Що спрямовано на формування таких компетентностей як:

ФК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

ФК22. Здатність аналізувати прояви соціокультурного розмаїття суспільства, причини і наслідки соціальних явищ та процесів.

ФК25. Здатність розробляти соціокультурні послуги та креативні проекти і забезпечувати їх операційну реалізацію.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (РН) (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1	знати теоретичні основи та основні поняття візуальних студій; основні напрями досліджень сучасної візуальної культури; специфіку візуальної інформації; основні підходи до візуалізації соціальної реальності та її елементів; можливості та обмеження візуального контенту	лекції, практичні заняття, самостійна робота	контрольна робота; практичні завдання (кейси); залік	25
2	вміти коректно використовувати візуальні засоби для аналізу соціальних явищ; аналізувати теоретичні та візуальні джерела інформації; проводити дослідження соціальних явищ і процесів на візуальному матеріалі, з метою визначення особливостей репрезентації соціальних феноменів в сучасному суспільстві; працювати з візуальною інформацією; конструювати візуальний контент	лекції, практичні заняття, самостійна робота	творча контрольна робота; практичні завдання (кейси)	25
3	організовувати та презентувати творчі та дослідницькі проекти	самостійна робота, практичні заняття	презентація, залік	30

4	вести аналітичну, дослідницьку та пошукову діяльність	самостійна робота, практичні заняття	творча контрольна робота; практичні завдання (кейси)	20
---	---	--------------------------------------	--	----

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1	2	3	4
Програмні результати навчання (назва)				
РН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.	+	+		
РН24. Виявляти, генерувати і впроваджувати креативні ідеї в професійну діяльність.		+	+	
РН28. Володіти навичками інформаційно-комунікаційних технологій.			+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- **семестрове оцінювання:** активна робота на практичних заняттях та в рамках годин самостійної роботи, в т.ч. виконання творчих робіт та кейсів, контрольної роботи та презентація результатів виконаних завдань (РН1, РН2, РН3, РН4).

- **підсумкове оцінювання:** залік (РН1-РН4) – сумарний результат накопичених за семестр балів.

7.2 Організація оцінювання:

Практичні заняття оцінюються по факту проведення, бали накопичуються протягом семестру.

Практичні заняття (практичні завдання (кейси), презентації) (РН1, РН 3, РН4): max 40 балів (min 24 бали).

Творча контрольна робота (РН2, РН4): max 60 балів (min 36 балів).

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних та практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1. Студії візуального: основні теорії та концепти				
1	Історія становлення візуальної культури та інституціоналізація студій візуального. Теоретико-методологічні основи та методи студій візуального. Сутність та структура візуального контенту. Сучасні жанри візуального контенту та стилі комунікацій. Невербальні комунікації.	2	2	20
3. Фотографія кіно та відео як мистецтво та метод досліджень				
2	Соціальна історія фотографії. Теорії вивчення фотографії. Методологія та методи створення та аналізу фотографій. Графічний та фотографічний контент сучасних соціальних мереж. Кіно як продукт візуальної культури. Комунікативна роль кіномистецтва. Відеографія як жанр та метод дослідження. Візуальний контент сучасних соціальних мереж.	2	2	20
3	Творча контрольна робота			42
Всього:		4	4	82

Загальний обсяг **120 год.**, в тому числі:

Лекцій – **4 год.**

Практичні заняття – **4 год.**

Самостійна робота – **82 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Барт Р. Camera lucida. Нотування фотографії / пер. з фр. О.Червоник. Х.: MOKSOP, 2022. С.20-29, 42-46.
2. Берджер Дж. Як ми бачимо. Х.: IST Publishing, 2020. С.11-38, 133-159.
3. Зонтаг С. У Платоновій печері // Про фотографію / пер. з англ. Я.Стріха. Х.: MOKSOP, 2024. С.10-39.
4. Петренко-Лисак А. Візуальні студії. Тематичний гайд: навчально-наочне видання. К.: 2025. 92 сл. URL: https://sociology.knu.ua/sites/default/files/newsfiles/%D0%9F%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%9B%D0%B8%D1%81%D0%B0%D0%BA_%D0%93%D0%B0%D0%B9%D0%B4%20Visual%20Studies.pdf

Додаткова:

1. Берджер Дж. Про погляд. Х.: IST Publishing, 2024. 184 с.
2. Білз Ф. Сторітелінг у фотографії. Воркшоп: п'ять кроків до створення незабутніх світлин. К.: ArtHuss, 2021. С.11-15, 25-34, 46-49.
3. Васильєв С. У дорозі: есеї про візуальне / пер. А. Бахтіної та С. Васильєва. К.: Дух і Літера, 2024. 424 с.

4. Зубавіна І.Б. Екранна культура: засоби моделювання художньої реальності (час і простір у кінематографі). К.: 2006. URL: <http://elib.nplu.org/view.html?id=1793>
5. Зубавіна І.Б. Час і простір у кінематографі: монографія. К., 2008. 448 с.
6. Петренко-Лисак А.О. Візуальний есей – «Їжа (до) останнього дня» // Текст і образ: Актуальні проблеми історії мистецтва. Том 2. № 16. 2023. С. 54-73.
7. Петренко-Лисак А.О. Самофотографування (селфі) як соціокультурний феномен та явище девіації // Соціальні виміри суспільства. Збірник наукових праць. Випуск 8(19). К., ІС НАНУ, 2016. С. 402-415.
8. Петренко-Лисак А.О.Символізм вікна в мистецьких та дослідницьких практиках // Символічні виміри візуальної культури: матеріали міжнародна науково-практичної конференції (м. Луцьк, МУСМК, 11-12 жовтня 2019 р.) / редкол.: В.І.Панченко (голова) та ін. К.: Видавництво «Міленіум», 2019. С. 62-65.
9. Петренко-Лисак А.О. Фотопортрет як «місце пам'яті» людей і речей // Вісник Львівського університету. Серія соціологічна. Вип. 12. 2018. С. 133-144.
10. Радченко К., Сало Е. Фотографії розповідають. Images Tell Stories. Одеса-Хельсінки, 2017. 78 с.